

Kao odgovor na poziv na akciju Generalne skupštine Ujedinjenih nacija, SZO će obezbediti podršku ciljevima Međunarodne godine sanitacije 2008. u cilju ubrzanja unapređenja sanitacije i higijene i rešavanja zdravstvenih problema u vezi sa tim. Strateški, SZO se zalaže da se:

promene načela radi poboljšanja pokrivenosti/pristupa sanitaciji;

unapredi pristup svim zainteresovanim informacijama o sanitaciji i uticaju na zdravlje; i

osnažuje partnerstva i povezanost sa ključnim zainteresovanim stranama i programima. Zalaganje za promenu načela radi poboljšanja pokrivenosti/pristupa

Učestvuje u međunarodnim, regionalnim i nacionalnim dogovorima, obezbeđujući onima koji odlučuju i zemljama informacije o zdravlju i ekonomskim koristima ulaganja u sanitaciju i higijenu i ohrabrujući ih da promene svoje programe i načela ukoliko je to potrebno.

Očekivani rezultati: preuzimanje obaveze od strane donatora i zemalja u vezi sa izradom načela za unapređenje pristupa sanitaciji i higijeni kao vid intervencije za rešavanje zdravstvenih problema. Unapređivanje pristupa svih zainteresovanih informacijama o sanitaciji i zdravlju

Promocija i diseminacija dostupnih informacija o sanitaciji, higijeni i zdravlju od strane sajtova kojima rukovodi SZO i druge inicijative. Ukoliko je potrebno, postojeće baze podataka biće unapređene i obezbeđena pomoć za njihovu revitalizaciju.

Očekivani rezultati: korišćenje informacija o sanitaciji, higijeni i zdravlju od strane donatora, zemalja i drugih ključnih partnera u razvoju svojih planova i programa sanitacije. Unapređivanje uslova sredine radi poboljšanja pristupa higijenskim uslovima kroz sledeće inicijative:

Inicijativa u vezi sa kanizacionom mrežom: analiza postojećih mogućnosti sanitacije i razvijanje nekonvencionalnih strategija i vodiča u rešavanju problema sanitacije u siromašnim urbanim regijama, uključujući i efekat klimatskih promena. Ovaj rad će podržavati SZO u saradnji sa drugim ekspertima u vezi sa sanitacijom.

Normiranje: zalaganje za podizanje profila sanitacije i higijene putem razvoja, diseminacije i postojećih revizija vodiča SZO kao što su bezbedna upotreba otpadnih voda, osnovni standardi sanitacije u školama i zdravstvenoj službi, sanitacija na brodovima i u avionima, i sredstva za procenu uticaja sanitacije na zdravlje.

Očekivani rezultati: primena standarda sanitacije i vodiča u sanitarnim programima zemalja članica SZO. Jačanje partnerstva i povezanost sa ključnim zainteresovanim stranama i programima

Učestvuje u ključnim aktivnostima Radne grupe za vode Ujedinjenih nacija u vezi sa sanitacijom u okviru Međunarodne godine sanitacije, uključujući razvoj:

akcionog plana;

strateškog plana komunikacije;

zajedničkih publikacija o sanitaciji;

websajta; i

globalnog lansiranja.

Očekivani rezultati: zdravstvene perspektive su vidljive u okviru inicijativa Ujedinjenih nacija u Međunarodnoj godini sanitacije. Saradnja sa ključnim organizacijama i učesnicima u pripremnim aktivnostima za međunarodne, regionalne i dogovore u vezi sa sanitacijom i higijenom u zemlji. Identifikovati tačke sinergije i nastaviti jačanje postojećih veza između zdravstvenih i obrazovnih programa, kao što su:

Zdravlje majke i deteta – uloga sanitacije u smanjenju dijareje, kolere, istozomijaze, parazita i malnutricije kod dece;

HIV/AIDS – uloga sanitacije u prevenciji HIV/AIDS;

Urgentna stanja – uloga sanitacije u urgentnim stanjima;

Obrazovanje – uključivanje poruka ho sanitaciji i higijeni u nastavni program u školama; primena minimalnih standarda sanitacije u školama;

Infrastruktura u zdravstvu – primena minimuma standarda sanitacije u zdravstvenim ustanovama.

Očekivani rezultati: uključivanje sanitacije i higijene u zdravstvene i obrazovne programe.

Razvijanje i jačanje partnerstva sa ključnim zainteresovanim stranama.

Sanitarno zdravstvene mere – podaci I urbano i ruralno stanovništvo je koristilo u 2004. godini poboljšane sanitarno - zdravstvene mere. Odnos urbanog prema ruralnom stanovništvu bio je 80% prema 39%. Zahvaljujući tome što je učinjen ogroman napredak u južnoj Aziji, nešto više od trećine njenog stanovništva koristi poboljšane sanitarno-zdravstvene mere. U podsaharskoj Africi dostupnost adekvatnim sanitarno-zdravstvenim merama ima samo 37% stanovništva.

Prema podacima UNICEF-a, broj dece ispod 5 godina koja žive u domaćinstvima koja nisu obuhvaćena sanitarno-zdravstvenim merama je 280 miliona. 1,8 miliona ljudi umire svake godine od dijareje uključujući i koleru. 90% svih smrtnih slučajeva uzrokovanih dijarejom su deca ispod 5 godina, od kojih većina živi u razvijenim zemljama. 88% svih smrtnih slučajeva uzrokovanih dijarejom pripisuje se neispravnoj vodi, neadekvatnim sanitarno-zdravstvenim merama i higijeni. Procenjeno je da unapređene sanitarno-zdravstvene mere smanjuju 32% rizik od nastanka bolesti praćenih prolivom i grčevima. Higijenske intervencije uključujući edukaciju i promociju pranjem ruku, što može da dovede do smanjenja više od 45% slučajeva nastanka bolesti praćenih prolivom i grčevima. Procenjeno je da pranje ruku sa sapunom smanjuje rizik od 42 do 47% od nastanka bolesti praćenih prolivom i grčevima. Procenjeno je da unapređene dostupnosti ispravne vode i usvajanje higijenskih navika može da smanji za 27% obolevanje od trahoma.

Procenjeno je da je 160 miliona ljudi inficirano istozomijazom. Treba takođe znati da osnovne sanitarno-zdravstvene mere smanjuju za više od 77% rizik od nastanka ovih infekcija. Ekonomske dobiti od postizanja Milenijumskog cilja vezanog za sanitarno-zdravstvene mere je da jedan dolar investiranja donosi više od devet dolara dobiti. Procenjeno je da je za 11% povećano upisivanje ženske dece u škole, pre svega zahvaljujući dostupnosti higijenskih navika u njima.

Ako neĀto brzo ne preduzmemo, svet neĀte dostiĀti cilj da se obuhvati 0,6 biliona stanovniĀtva sanitarno-zdravstvenim merama.

Procenjeno je da 2.6 biliona ljudi, to jest polovina razvijenog sveta, treba da ima dostupne sanitarno-zdravstvene mere.

PREDLOG AKTIVNOSTI POVODOM SVETSKOG DANA VODA 2008 Prikupljanje i analiza informacija i podataka Ā o sanitaciji, bolestima, uzroĀnicima bolesti, postojeĀoj politici i programima. Organizovanje dogaĀaja sa zdravstvenim i socijalnim radnicima, lekarima, nastavnicima, nevladinim organizacijama, Āivotnom sredinom, privatnim sektorom Ā diskusije, forumi, seminari, takmiĀenja, uluĀni dogaĀaji i kvizovi. Organizovanje okruglih stolova i stuĀnih konferencija. Konferencije za novinare i rad sa medijima. Organizovanje poster prezentacija u Ākoli, zdravstvenim objektima i graĀanskim centrima.

Produkcija promotivnog materijala Ā hemijske olovke, majice, kape, i nalepnice za knjige.

Literatura u vezi sa sanitacijom

Sajt: WHOĀ

- WHO Publications related to Sanitation (1990-2007) [pdf 142kb]

Sajt: Institut za javno zdravlje Srbije - Pokazatelji stanjaĀ Āivotne sredine u Republici Srbiji 2005. godina: www.batut.org.yu

- ZaĀtita stanovniĀtva od prekomernog sunĀevog zraĀenja: www.batut.org.yu

- Nacionalni program/ kampanja „Āiste ruke Ā bezbedne rukeĀ: www.batut.org.yu

- Briga o zdravlju u letnjim mesecima: www.batut.org.yu

- Uticaji poviĀene spoljne temperature na zdravlje ljudi: www.batut.org.yu

- Izborimo se sa nestaĀicom vode Ā Svetski dan voda: www.batut.org.yu

- Izlaganje organizma poviĀenoj temperaturi spoljne sredine i prevencija Ātetnih uticaja naĀ zdravlje Ā toplotni udar: www.batut.org.yu

- Incidenca i mortalitet od raka u centralnoj Srbiji: www.batut.org.yu Publikacija (po abecednom redu)

-Ā Analysis of wastewater for use in agriculture

- Costs and benefits of water and sanitation improvements at the global level (Evaluation of the)

- Economic and health effects of Increasing coverage of low cost household drinking-water supply and sanitation interventions to countries off-track to meet MDG target 10

- Global water supply and sanitation assessment 2000 report

- A guide to the development of on-site sanitation

- Guidelines for the safe use of wastewater, excreta and greywater

Volume 1: Policy and regulatory aspects

- Guidelines for the safe use of wastewater, excreta and greywater

Volume 2: Wasterwater use in agriculture

- Guidelines for the safe use of wastewater, excreta and greywater

Volume 3: Wastewater and excreta use in aquaculture

- Guidelines for the safe use of wastewater, excreta and greywater

Volume 4: Excreta and greywater use in agriculture

- Meeting the MDG drinking water and sanitation target

- Meeting the MDG drinking water and sanitation target: the urban and rural challenge of the decade

- Operation and maintenance of rural water supply and sanitation systems

- Participatory hygiene and sanitation transformation: A new approach to working with communities

- Sanitation challenge: Turning commitment into reality

- Sanitation promotion

- Sanitation and hygiene promotion: programming guidance

- The challenge in disaster reduction for the water and sanitation sector: improving quality of life by reducing vulnerabilities

- Tools for assessing the O & M status of water supply and sanitation in developing countries

Materijal za novinareĀ